

Opublikowane na: Mława (mlawa.pl)

Autor: Krzysztof Napierski

Myśl samodzielnie i nie bój się spisu! To nie boli

Publikowane od

14.06.2021 07:23:16

**Narodowy Spis Powszechny
Ludności i Mieszkań 2021**

**Nie bój się spisu,
bądź na „TAK”!**

Nie chcesz się spisać? Uważasz, że spis jest niepotrzebny? Twierdzisz, że to nielegalna inwigilacja i państwo chce znać twój majątek albo wykorzysta zebrane dane do celów podatkowych? Jeśli masz opory, żeby wziąć udział w Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2021 (NSP 2021), przeczytaj, dlaczego warto to zrobić. Dowiedz się, co zyskasz uczestnicząc w spisie, a co stracisz odmawiając udziału.

1. Nie kieruj się komentarzami czy filmikami z Internetu! Czerp wiedzę o spisie ze sprawdzonych źródeł.

Nie zawsze prawdziwe są opinie osób, które zabiegają o popularność w Internecie. Czasami możesz natknąć się na informacje krytykujące organizację tego przedsięwzięcia. Wolność prasy gwarantuje dostęp do różnych zdań i opinii. Nigdzie jednak w oficjalnych mediach (również prywatnych) nie znajdziesz informacji nawołujących do bojkotu udziału w spisie. Jeżeli ktoś tak czyni, pomyśl w jakim i czyim interesie to robi. Opieraj swoją wiedzę wyłącznie na potwierdzonych materiałach. Można to zrobić na stronie <https://spis.gov.pl> w aktualnościach i działach poświęconym najczęściej zadawanym pytaniom. Informacji szukaj też na stronach internetowych gmin i w mediach.

2. Nie neguj zasadności spisu. Od stu lat przeprowadza się go w Polsce co dekadę.

Spisy organizowane są nie tylko w Polsce i Unii Europejskiej, ale na całym świecie. To, że spisy powszechne są potrzebne, wiedzieli już w starożytności. W naszym kraju spisy są realizowane od wieków, pierwszy został zatwierdzony w trakcie obrad Sejmu Czteroletniego w XVIII w. Od 1921 r. realizowany jest stały i regularny spis. Na przestrzeni dziesięcioleci bez względu na sytuację polityczną i panujące warunki spisy dostarczają informacji o ilości mieszkańców kraju i każdej miejscowości, ich charakterystyce demograficznej i warunkach mieszkaniowych. Po odzyskaniu niepodległości i w okresie rozkwitu dwudziestolecia międzywojennego zostały zaplanowane działania umocowienia odbudowy kraju, po II wojnie światowej pozwalały na ocenę skali strat wojennych, utraty ludności w wyniku działań okupacyjnych oraz zmiany granic i związanych z tym masowych przesiedleń. W kolejnych dziesięcioleciach pokazywały przemiany demograficzne w strukturze wiekowej mieszkańców, liczebności rodzin, wykształceniu, czy rodzajach utrzymania i inwalidztwie wycieczonych do formularza spisu w 1978 r. To spisy były źródłem informacji kreślącym portret naszego społeczeństwa przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej i po kolejnych latach korzystania z funduszy europejskich. Zawsze liczy się każda odpowiedź. W obecnie trwającym spisie również liczy się wszyscy, bez względu na wiek, wykształcenie, wyznanie czy pochodzenie.

Osoby, które negują potrzebę przeprowadzania spisu powszechnego, powinny sobie zadać pytanie, co by było, gdyby go nie organizowano? Jak mogłoby funkcjonować nasze państwo bez wiedzy o tym, ile osób w nim mieszka, jak wyglądają nasze rodziny czy w jakich warunkach mieszkamy? Rządzący na poziomie kraju czy gminy, bez względu na to jak partię reprezentują, korzystają z informacji uzyskanych w spisie przez kolejne 10 lat. Na ich podstawie budżet dzieli się na rodzki finansowe i podejmuje rzetelne decyzje dotyczące dostosowania usług publicznych do potrzeb lokalnych społeczności (m.in. w zakresie infrastruktury i opieki zdrowotnej, edukacji przedszkolnej i szkolnej, działalności placówek bibliotecznych, transportu), uruchamiania programów wsparcia dla bezrobotnych, osób starszych czy wykluczonych cyfrowo. Brak danych zebranych w spisie budżet miałyby zatem wpływ na przyszłość Twoją i Twoich najbliższych.

3. Nie odmawiaj uczestnictwa w spisie - jest on legalny i obowiązkowy

Nie jest prawdą, że nikt nie ma prawa pytać o sprawy zawarte w formularzu spisowym. Otóż spis jest legalny. Statystyka publiczna ma do tego pełne prawo na podstawie Ustawy o Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2021. Dodatkowo, informacje zbierane w spisach powszechnych są wyłączone z obowiązku przepisywania przepisów RODO.

Prawdą jest, że spis obejmuje zagadnienia, które są objęte szczególną ochroną: stan zdrowia czy wyznanie religijne. Na te pytania nie musisz odpowiadać. Udzielenie odpowiedzi na pozostałe jest jednak naszym obowiązkiem. Takim samym, jak płacenie podatków.

4. Nie bój się o swoje dane, są bezpieczne

Nie jest prawdą, że informacje o Tobie zostaną przekazane jakiegokolwiek instytucji czy osobie. To, co jest udostępniane, to wartości uogólnione w postaci wyliczonych wskaźników, sum, średnich. Poza tym wszystkie osoby realizujące prace spisowe obowiązują tajemnicą statystyczną, za złamanie której grozi kara pozbawienia wolności do lat 3. Tajemnica statystyczna jeszcze nigdy w historii nie została złamana. Warto też wiedzieć, że nie każdy pracownik statystyki ma dostęp do danych jednostkowych.

5. Nie podawaj informacji o swoim majątku – nikt o niego nie zapyta

Nie jest prawdą, że w spisie są pytania o majątek, zarobki, konto bankowe, posiadanie działek, samochodów czy kosztowności. Można to sprawdzić na stronie spis.gov.pl w wykazie pytań. Statystyka publiczna nie interesuje się, czy legalności pobytu obcokrajowców. Spis nie będzie wykorzystany do narzucenia nowych podatków czy tworzenia tajnych wykazów.

Jeżeli podczas wywiadu padną takie lub podobne pytania to znaczy, że rachmistrz przekroczył swoje uprawnienia lub rozmowa jest prowadzona z nieuprawnioną osobą.

6. Nie zakładaj z góry, że nie podołasz zadaniu - udział w spisie zajmuje kwadrans

Nie jest prawdą, że udział w spisie jest trudny. Spokojne wypełnienie formularza zajmuje 15 minut. Możesz to zrobić przez komputer lub telefon. Pomoże ci w tym rachmistrz lub - jak wolisz - urzędnik w gminie. Możesz to też zrobić samemu. Wybierz metodę udziału najlepszą dla siebie, na przykład poprzez:

- Internet i formularz na stronie spis.gov.pl
- Infolinia 22 729 99 99 i rozmowa z urzędnikiem Urzędu Statystycznego
- Punkt spisowy i spisanie się z pomocą urzędnika gminnego
- Rozmowa telefoniczna z rachmistrzem spisowym. Rachmistrz dzwoni z nr. 22 828 88 88 lub 22 279 99 99.

Pamiętaj, że udzielonych i zatwierdzonych odpowiedzi nie można już poprawiać. Dlatego poświęć chwilę na przeczytanie pytań i zastanów się spokojnie, zanim zaznaczysz poprawną odpowiedź.

7. Nie korzystasz z Internetu - odbierz telefon i zaufaj rachmistrzowi

Nie jest prawdą, że rachmistrz to oszust. Mogą zdarzyć się przypadki podszywania się pod rachmistrza, tak samo jak oszuści podszywają się pod wnuczka, policjanta czy wojskowego. Trzeba być ostrożnym na każdym kroku. Jeżeli masz obawy co do rozmowy z rachmistrzem, zweryfikuj jego tożsamość.

Rachmistrz zadzwoni z numerów 22 828 88 88 lub 22 279 99 99. Ze względu na skalę przedsięwzięcia niektóre telefony mogą wskazywać te numery jako zagrożenie lub spam. To dlatego, że występuje cię tych samych cyfr. Takie numery zostały ustalone, żeby łatwo było je zapamiętać. Jeżeli zadzwoni jeden z dwóch wspomnianych numerów, odbierz połączenie bez zbędnych obaw.

Spis ze wsparciem rachmistrza jest o tyle łatwiejszy, że to rachmistrz prowadzi nas po całym formularzu spisowym. Jeżeli mamy jakieś wątpliwości co do treści pytań, możemy od razu poprosić rachmistrza o wyjaśnienie.

Pomoc rachmistrza jest szczególnie przydatna w przypadku osób, które nie czują się zbyt pewnie używając telefonu i Internetu albo w ogóle nie mają styczności z cyfrowym światem. Formularz spisowy jest bowiem dostępny wyjątkowo przez Internet – jeżeli nie umiemy się spisać samodzielnie, należy skorzystać z pomocy rachmistrza.

8. Nie trać czasu, skorzystaj z fachowej pomocy

Ze wsparcia rachmistrza powinny też skorzystać osoby nie dysponujące nadmiarem wolnego czasu. Z dotychczasowych doświadczeń wynika, że poświęcenie i niedokładne czytanie treści pytań na formularzu spisowym są najczęstszymi przyczynami pomyłek popełnianych przez mieszkańców przy jego wypełnianiu. W praktyce skutkuje to dodatkowymi telefonami na infolinię spisową i próbą poprawy błędnych zapisów za pośrednictwem konsultanta.

Przeszkolony rachmistrz przeprowadzi nas bezpiecznie przez pytania spisowe, przeczyta je dokładnie wraz z odpowiedziami, wyjaśni wątpliwości, zaznaczy za nas odpowiedzi. Co więcej, odbierając telefon od rachmistrza i spisując się z jego pomocą nie ponosimy kosztu rozmowy. Możemy zatem bez poświęcenia wypełnić formularz i

pyta? rachmistrza o wszystko, z czym mamy problem.

9. Nie odk?adaj spisu na p?niej, oszcz?d? sobie stresu

Nie jest prawd?, ?e zyskasz, je?li b?dziesz odwleka? spis w niesko?czono??. Mo?e si? bowiem okaza?, ?e os?b, kt?re zostawi?y sobie spis na ostatni? chwil?, jest na tyle du?o, ?e ograniczona b?dzie dost?pno?? rachmistrz?w i konsultant?w telefonicznych. B?dzie wprowadzie funkcjonowa? samospis internetowy, ale w tej opcji nie mo?emy liczy? na wsparcie rachmistrza i wszystkie w?tpliwo?ci b?dziemy musieli wyja?ni? sami. Odk?adanie spraw prostych na ostatni? chwil?, jak pokazuje praktyka, cz?sto prowadzi do niepotrzebnych emocji i stresuj?cych sytuacji.

10. Nie odmawiaj udzia?u w spisie – odmowa jest zagro?ona kar? grzywny

Ustawa o statystyce publicznej w artykule 57 jasno okre?la, ?e kto wbrew obowi?zkowi odmawia udzielenia informacji w spisie powszechnym lub innym badaniu statystycznym podlega grzywnie. Jej wysoko?? ka?dorazowo okre?la s?d w odr?bnym post?powaniu administracyjnym. Maksymalna kara grzywny mo?e wynie?? nawet 5 000 z?.

PONI?EJ DO POBRANIA PLAKAT:

Nie b?j si? spisu, b?d? na „TAK”!

1. Nie kieruj si? komentarzami czy filmikami z Internetu! Czerp wiedz? o spisie ze sprawdzonych ?róde?.
2. Nie neguj zasadno?ci spisu. Od stu lat przeprowadza si? go w Polsce co dekad?.
3. Nie odmawiaj uczestnictwa w spisie - jest on legalny i obowi?zkowy
4. Nie b?j si? o swoje dane, s? bezpieczne
5. Nie podawaj informacji o swoim maj?tku – nikt o niego nie zapyta
6. Nie zak?adaj z g?ry, ?e nie podo?asz zadaniu - udzia? w spisie zajmuje kwadrans
7. Nie korzystasz z Internetu - odbierz telefon i zaufaj rachmistrzowi
8. Nie tra? czasu, skorzystaj z fachowej pomocy
9. Nie odk?adaj spisu na p?niej, oszcz?d? sobie stresu
10. Nie odmawiaj udzia?u w spisie – odmowa jest zagro?ona kar? grzywny

Do pobrania

[Plakat Nie b?j si? spisu 1.35 MB](#)

Adres ?ród?owy: <https://mlawa.pl/arttykul/mysl-samodzielnie-i-nie-boj-sie-spisu-nie-boli>